

Molen 1

Molen 2

× × ×
**Stichting
Molenviergang
Tweemanspolder**

**Stichting tot instandhouding van de
Molenviergang van de Tweemanspolder**

Werkplan 2026

×

Molen 3

Molen 4

INHOUD

INLEIDING	3
REGULIER, PERIODIEK ONDERHOUD EN RESTAURATIE	4
REGULIER EN PERIODIEK ONDERHOUD.....	5
RESTAURATIE	7
PROMOTIE, COMMUNICATIE, EDUCATIE EN EVENEMENTEN	8
PROMOTIE EN COMMUNICATIE	8
EDUCATIE	9
EVENEMENTEN	9
BIJLAGEN	10
BIJLAGE 1: RAMING KOSTEN PERIODIEK EN REGULIER ONDERHOUD	10
BIJLAGE 2: DRAAI- EN BELICHTINGSSCHEMA 2026	111

INLEIDING

Voor u ligt het werkplan 2026 van de Stichting tot Instandhouding van de Molenviergang in de Tweemanspolder. Dit werkplan sluit aan op de intenties zoals deze voor de Planning & Controle cyclus in het nieuwe beleidsplan 2026/2030 zijn opgenomen (zie www.molen4gang.eu). In het werkplan worden de verwachte activiteiten rond het periodiek en bijzonder onderhoud, de primaire doelstelling van de Stichting, gegeven. Daarnaast worden de activiteiten in relatie tot het verzekeren en vergroten van het maatschappelijk rendement, zoals promotie en educatie voor het jaar 2026, de bijkomende doelstelling van de Stichting, belicht.

Voor het onderhoud als de activiteiten rond het maatschappelijk rendement van de molenviergang bestaat een nauwe samenwerkingsrelatie met de Vereniging Molenvrienden Rottemerengebied. Behalve de cofinanciering van het onderhoud is deze Vereniging, die o.a. het molenmuseum in Zevenhuizen exploiteert, een belangrijke partner bij de promotie- en educatieve activiteiten evenals het organiseren en participeren van evenementen rond de molenviergang. Daarbij vormt de vereniging de schakel naar de min of meer structureel verbonden sponsors.

Het bestuur van de Stichting bestaat voorjaar 2026 uit:

1. Peter Molenaar , Voorzitter
2. Jac. Reijm, Secretaris
3. Wim van den Akker, Penningmeester
4. Martin Vink, vertegenwoordiger HHSK
5. Daan de Haas, vertegenwoordiger gemeente Zuidplas

Het bestuur wordt ondersteund door technisch adviseur Johan Ottevanger,

U kunt ons bereiken via e-mail: molen4gang@gmail.com

REGULIER, PERIODIEK ONDERHOUD EN RESTAURATIE

Ten behoeve van het periodiek en regulier onderhoud zijn zowel de onderhoudsplanung ten behoeve van de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten "SIM" als de jaarlijkse onderhoudsschouw richting gevend voor de uit te voeren onderhoudswerkzaamheden.

Ten behoeve van het geplande en ongeplande onderhoud van de vier molens geldt de vastgestelde rijks subsidie regeling (60% van de onderhoudskosten) en de provinciale aanvullende financieringsregeling (38% van de onderhoudskosten) voor de periode 2026 t/m 2031. Hierin staan de op basis van bouwkundige opnames de werkzaamheden in het kader van het instandhoudingplan per molen gespecificeerd.

Conform de bestuur planning is in december 2025 de technische molenschouw door de technisch adviseur van het bestuur uitgevoerd. Vervolgens hebben de voorzitter en de secretaris van het bestuur de vier molens bezocht en e.e.a. nader afgestemd met de desbetreffende molenaars. De samenvatting van de bevindingen tijdens deze schouwen zijn hieronder per molen gegeven.

REGULIER EN PERIODIEK ONDERHOUD

Molen 1:

1. Voegwerk spuitkast
2. Schilderwerk door molenaar
3. Schilderwerk molen extern
4. Doormeten blikseminstallatie
5. Kruierollen herstel

Molen 2:

1. Schilderwerk door de molenaar;
2. Schilderwerk molen extern
3. Doormeten blikseminstallatie

Molen 3:

1. Schilderwerk door molenaar
2. Doormeten blikseminstallatie
3. Bovenas lichten
4. Roeden doorhalen

Molen 4:

1. Repareren/Vervangen achterdeur Oostzijde
2. Schilderwerk door molenaar
3. Doormeten blikseminstallatie
4. Afdekken korte spruit
5. Rietplanken
6. Blokkelen
7. Rietkisten drie velden

Alle molens (regulier en periodiek)

1. Jaarlijkse inspectie gaande werk en wiggen
2. Jaarlijkse inspectie brandblussers
3. Leveren divers klein materieel en materiaal voor onderhoud door molenaars, waaronder verf

Molenbiotoop

In dit verband wordt de beoogde bebouwing in de Klappolder aan de overzijde van de Rotte tot een Urban Logistics Campus, en wel in het bijzonder de beplanting van het gebied langs de Rotte nauwgezet gevolgd. Ondanks dat de gebouwen buiten de contouren van het windrecht zijn gebouwd, blijft de inrichting van het terrein en wel vooral de aanplant van een rij bomen op het verhoogde talud voor de bebouwing een punt van zorg. Met de eigenaar is terzake afgesproken dat de bomen door regelmatig snoeien in hoogte beperkt zullen blijven. Sinds 2025 is ook de mogelijke komst van 1 of meerdere windturbines in Lansingerland een aandachtspunt voor het bestuur van de stichting. Hoewel ook hier 1 van de mogelijke winturbines net buiten de molenbiotoop van molen 3 staat heeft het bestuur gemeend hier door middel van een 2 tal zienswijzen richting de Provincie Zuid Holland hier op te reageren.

In de bijlage 1 is een kostenraming van de geïnventariseerde herstel- en onderhoudswerkzaamheden opgenomen.

RESTAURATIE

Uit nader onderzoek is vast komen te staan dat drie velden riet aan de Noord/West-Noord/Oost zijde van de bovenmolen (molen nr 4) aan vervanging toe zijn. Bovendien bestaat landelijk enige onzekerheid over de type roede, die zo'n 50 jaar geleden in de molens 3 en 4 zijn toegepast. In dat verband voert de belangenvereniging Hollandse Molen inventariserend onderzoek uit en zal de buitenroede van de bovenmolen worden vervangen, en zal de oude vervangen roede nader onderzocht worden.

Na voorbereiding van de benodigde werkzaamheden (projectplan en bestek) in 2025 zal in 2026, met misschien een uitloop naar 2027 in vervolg op de verwerving van de benodigde subsidies en financiële bijdragen de rietvelden alsmede de bovenroede van de bovenmolen worden vervangen. Ter dekking van deze financiering zullen naast de provincie Zuid-Holland diverse subsidiërende fondsen met een verzoek om een aanvullende bijdrage worden aangeschreven.

PROMOTIE, COMMUNICATIE, EDUCATIE EN EVENEMENTEN

Mede in verband met de verwerving van de nodige financiële middelen ziet de Stichting naast het onderhoud en bediening van de molenviergang ook een taak in het promoten van dit unieke culturele en industriële erfgoed. Deze opzet om ook het maatschappelijk rendement in stand te houden en zo mogelijk te versterken valt uiteen in de onderdelen promotie en communicatie, educatie en evenementen. Daar waar mogelijk stelt de Stichting in nauwe samenwerking met de Vereniging Molenvrienden van het Rottemerengebied graag capaciteit, kennis en ruimte beschikbaar voor externe initiatieven.

PROMOTIE EN COMMUNICATIE

De volgende geplande promotie en communicatieve activiteiten staan voor 2026 gepland.

Digitale media

De stichting onderhoudt op reguliere basis een facebookaccount (Molen4gang Tweemanspolder) en een website (www.molen4gang.eu). Via het facebookaccount worden de activiteiten van de Stichting gepubliceerd. De website, die o.a. vanuit de ANBI-status van de Stichting is ingericht, biedt algemenere informatie over de organisatie, het beleid en de financiën en is voorzien van een contactpagina.

Molen magazine

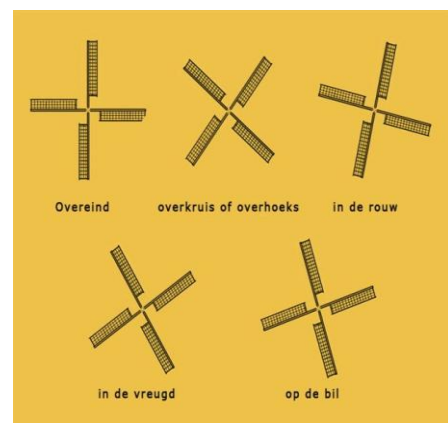
Naast de genoemde digitale media profileert de Stichting zich eveneens in het door de Vereniging van Molenvrienden periodiek uitgebrachte Molen magazine.

Draaiende Molens

De vier molens van de molenviergang worden regelmatig volgens het draai en belichtingsschema in bijlage 2 in gang gezet, als het weer dit toelaat.

Ten behoeve van speciale situaties kan worden afgeweken van het draaischema dan wel op nader verzoek en hiervoor geëigende momenten de viergang in beweging worden gezet.

Daarnaast wordt in voorkomende gevallen de stand van de molenwieken aangepast. Dit noemt men de molentaal.

Molenviergang in de schijnwerpers

Op speciaal hiervoor aan te wijzen feestelijke dagen worden de vier molens met schijnwerpers aangelicht. Voor deze verlichting van de molenviergang is een belichtingsschema voor 2026 opgesteld (zie bijlage 2, draai- en belichtingsschema 2026).

Nationale Molen- en Monumentendagen

Tijdens de zaterdagen van de Nationale Molen- en Monumentendagen zullen de molens conform het draaischema. (zie draai- en belichtingsschema bijlage 2).

Ontvangsten en excursies

De Stichting biedt de mogelijkheid om tegen betaling en op afspraak een bezoek aan één van de molens van de molenviergang inclusief toelichting te verzorgen. Aangezien alle vier de molens zijn bewoond wordt deze mogelijkheid slechts mondjesmaat aangeboden en niet actief gepromoot. Het aantal van deze excursies is dan ook beperkt tot maximaal vier keer per jaar. In aanvulling hierop worden in voorkomende gevallen kleine delegaties vanwege de structurele financiers zoals de gemeente Zuidplas en het hoogheemraadschap alsmede leerlingen van basisscholen vanuit de educatieve intentie in en bij de molens ontvangen. Daarnaast zijn de molens tijdens de zogenaamde draaidagen bemenst door de molenaars, die graag aan voorbijgangers uitleg geven, terwijl dan tevens diverse memorabilia kunnen worden aangeschaft bij de kraam van de molen nr. 4 (Bovenmolen)

EDUCATIE

Educatie is een uitstekend middel om aandacht te vestigen op ons cultureel en industrieel erfgoed. In een les over de Nederlandse historie van het waterbeheer past een nadere toelichting over de historie en de techniek van watermolens. De doelgroep voor een dergelijk lespakket is de bovenbouw (groep 7 en 8) van de basisscholen en de eerste jaar van de middelbare scholen. Het is mogelijk om ter educatie op aanvraag groepsgewijs het molenmuseum en de molens te bezoeken en ter plaatse een toelichting te ontvangen.

EVENEMENTEN

De Stichting zal in nauwe samenwerking met de vereniging van Molenvrienden van het Rottemeregebied en het Recreatieschap een bijdrage leveren aan de snertwandeltocht.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: RAMING REGULIERE EN PERIODIEKE ONDERHOUDSKOSTEN

Regulier en periodiek onderhoud Molen4gang 2026 incl. BTW					
Molen 1				SIM	EIGEN
Voegwerk spuitkast				2771	
Schilderwerk molen extern				30857	
controle brandblussers				184	
doormeten blikseminstallatie				183	
kruirollen herstel				1602	
opstellen instandhoudingsplan				2232	
schilderwerk door de molenaar				300	
onvoorzien				1907	
Subtotaal				40036	
Molen 2					
Schilderwerk molen extern				30857	
doormeten blikseminstallatie				183	
Controle brandblussers				184	
opstellen instandhoudingsplan				2449	
schilderwerk door de molenaar				300	
Onvoorzien				1699	
Subtotaal				35672	
Molen 3					
doormeten blikseminstallatie				183	
Controle brandblussers				184	
Bovenas lichten				675	
Roeden doorhalen				5455	
opstellen instandhoudingsplan				2447	
schilderwerk door de molenaar				300	
Onvoorzien				462	
Subtotaal				9706	
Molen 4					
Controle brandblussers				184	
doormeten blikseminstallatie				183	
repareren / vervangen achterdeur oostzijde				500	
afdekken korte spruit				2016	
rietplanken				2381	
blokkelen				4840	
rietkisten 3 velden				4646	
schilderwerk door de molenaar				300	
opstellen instandhoudingsplan				2520	
Onvoorzien				879	
Subtotaal				18449	
Totaal generaal				103863	

BIJLAGE 2: DRAAI- EN BELICHTINGSSCHEMA 2026

Voor 2026 geldt het volgende draai- en verlichtingsschema. De draaitijden zijn van 9.30u – 17.30u voor zover niet anders vermeld. De verlichting van de molens ligt tussen zonsondergang en 22.30u.

Draai en verlichtings schema Molenviergang Tweemanspolder 2026. (definitieve versie)			
draaitijden maart tot en met september 9.30 uur tot 17.30 uur.			
draaitijden oktober tot en met februari 10.00 uur tot 17.00 uur.			
3 en 24	januari		
7 en 21	februari		
7 en 21	maart		
4 en 18	april	27 april Koningsdag vlaggen en vreugde	
2 - 9 en 23	mei	9 mei nationale molendag Begin mei zeilen wissel van winterzeilen naar de zomerzeilen.	
6 en 20	juni		
4 en 18	juli		
8-15 en 22	augustus		
12 en 19	september	8,9,10,11 en 12 molens in de verlichting. 12 september, avonds doordraaien i.v.m. monumentenweek.	
3-10 en 24	oktober	begin oktober zeilen wissel van zomerzeilen naar winterzeilen	
7 en 21	november		
5 en 19	december	24, 25 en 26 molens in de verlichting.	
		oude jaarsavond molens in de verlichting.	